

Datum
2024-05-07Diarienummer
BN-2024-00155

Kungsbacka

Uppföljning och prognos, april 2024

Förslag till beslut i Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden godkänner uppföljning per april och prognos 2024.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Bygg- och miljöförvaltningen har upprättat uppföljning och prognos per den 30 april 2024 för Byggnadsnämnden enligt kommunens riktlinjer.

Byggnadsnämnden redovisar ett utfall mot budget om -0,5 miljoner kronor per april. Prognosen för helåret visar att nämnden har en sammantagen budget i balans för 2024.

Beslutsunderlag

Bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-05-07
Uppföljning och prognos april 2024, rapport

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Nämnden för Miljö & Hälsoskydd

Katarina Öryd
Förvaltningschef

Christina Nordberg
Controller förvaltning

Kungsbacka

Uppföljning och prognos april 2024

Byggnadsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Miljö & Hälsoskydd	3
1.2 Geodata & Bygglovsavdelningen	3
1.3 Verksamhetsutveckling med hjälp av innovation	4
2 Ekonomi	6
2.1 Apriluppföljning drift	6
2.2 Resultat per april	6
2.3 Utfall för perioden jämfört med samma period 2023	7
2.4 Helårsprognos 2024	7
2.5 Apriluppföljning investeringar	9

1 Inledning

Helårsprognosen för Byggnadsnämnden visar att nämnden och förvaltningen sammantaget har en budget i balans för 2024. Nedan följer en redovisning av viktiga händelser i verksamheterna under perioden januari till april.

1.1 Miljö & Hälsoskydd

Inom Miljö & Hälsoskydd är tillsynsarbetet i bra fas enligt beslutad tillsyn- och kontrollplan för tillsyn inom miljöbalkens område, livsmedelslagen, alkohollagen och lagen om tobak och folköl med flera. En ny avfallsförordning infördes med kort varsel där vägledning från centrala myndigheter varit bristfällig. Det har tagit mycket tid att tolka lagstiftningen kring eldning av trädgårdsavfall och det har varit mycket samtal från kommuninnevånare och med andra kommuner. Antalet inkomna händelsestyrda ärenden är enligt plan men klagomål, remisser, information och rådgivning, samt överklaganden har ökat och avgiftsfinansiering är lägre eller ingen alls inom dessa ärenden. Prövningsärenden inom livsmedel och servering har ökat medan vi ser en minskning för inkomna prövningsärenden inom miljöbalken.

Kommunerna ska bedriva tillsyn så att förorenade områden med mycket stor risk eller stor risk (riskklass 1 och 2) är åtgärdade innan 2050. Nämndens egeninitierade tillsyn av förorenade områden är väl i fas med tidplanen. Även tillsynen gentemot illegal avfallshantering har påbörjats enligt strategin för miljöbalkstillsynen där syftet med projektet är att minska välfärdsbrottsligheten.

För livsmedelsteamet har stort fokus lagts på riskklassning och bedriva tillsyn och vi är i bra fas. Den nya nationella riskklassningen av livsmedelsverksamheter och nytt arbetssätt med efterhandsdebitering från 1 januari 2024 innebär stora förändringar av livsmedelskontrollen.

Tillsynsplan och kontrollplan följs upp månadsvis och rapporteras kvartalsvis i nämnden för Miljö & Hälsoskydd. Från 2024 har uppföljningen utvecklats genom att nämnden får information om vilka effekter utvalda tillsynsinsatser får. Denna rapportering kommer att fortsätta utvecklas.

Miljö & Hälsoskydd kommer ha flera träffar med olika branscher under året i linje med Lätt & Rätt arbetet. Det var glädjande att se att nästan 70 hästföretagare kom till träffen som Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och Miljö & Hälsoskydd anordnade tillsammans. Vi har även haft en träff med våra entreprenörer och även detta var ett uppskattat tillfälle.

NKI-resultatet för miljö gick från 69 till 63, servering från 87 till 69 och livsmedel från 76 till 78. NKI för hela kommunen har gått från 70 till 67.

1.2 Geodata & Bygglovsavdelningen

Ärendeflödet i bygga hus processen följer den prognos vi har lagt, kanske det till och med är lite högre inflöde än beräknat men det är för tidigt att säga per april. Vi ser att dippen för drygt ett år sedan nu har fått genomslag i de sista delarna i processen, lägeskontroller, slutsamråd och slutbesked. Bemanningen är i balans med ärendeinflödet för perioden. Medianen för handläggningstiderna för bygglov är fortfarande låg, median för 2024 är 2,9 veckor.

NKI-resultatet för 2023 visar på ett stort kliv uppåt för bygglovsavdelningen från 45 till 61, vilket är vår högsta notering någonsin.

Den mätning vi utför för vår systerförvaltning Teknik följer den plan vi har satt upp och följs upp med mer regelbundet än vad som tidigare har gjorts.

GIS-verksamheten har påbörjat ett stort jobb kring informationsförvaltning där det ingår att strukturera upp databaser, informationsklassa och säkerhetsklassa olika informationsmängder samt säkerställa ägarskap av data.

Detta för att vi ska kunna ta nästa steg mot att bli en datadriven organisation. Det handlar om struktur och ordning och reda.

Geodataverksamheten har under året utökats med två GIS-ingenjörer och en GIS-samordnare (juni), samt en enhetschef för mätningseenheten (maj). Det är en förutsättning för att enheten ska kunna arbeta proaktivt och ta nästa steg i sitt uppdrag att serva resten av kommunen med geodata av hög kvalitet som möjliggör bättre analyser och beslut. I nuläget är inte alla tjänster finansierade fullt ut, men kalkylen är att geodata är en del i det centrala utvecklingsprogrammet Framtidens samhällsservice och därigenom får viss finansiering.

Vi har nyligen gått med i två samarbetsprojekt: den nationella hubben för digitala tvillingar, samt Cityverse som är ett EU-finansierat projekt för att skapa mer digitala tvillingar i Europa.

Förvaltningen fortsätter att driva frågan om behovet av ett kommunövergripande fokus för att nå en sammanhållen digital samhällsbyggnadsprocess. Frågan är uppe på agendan både i Forum samhällsbyggnad och i samhällsbyggnadsledningen.

Beslut har tagits för fortsatt arbete med att digitalisera detaljplaner efter det pilotprojekt som startade under 2023. Detta arbete är första steget mot en mer sammanhållen digital samhällsbyggnadsprocess.

Verksamheten har varit en del i den kommungemensamma politikerutbildning som genomförts. Fokus i detta skede var innovation och nya arbetssätt inom samhällsbyggnadsprocessen.

1.3 Verksamhetsutveckling med hjälp av innovation

I vår innovations- och utvecklingsportfölj har förvaltningen under 2024 startat upp två innovationssprintar med syftet att skapa framtidens tillsyn och prövning. Vi har också igång två projekt som ska möjliggöra för att vi ska kunna skapa mer värdeskapande processer vilka är; digitalisering av våra arkiv och våra detaljplaner. Projekten löper på enligt plan och beräknas vara klara år 2026 och 2028. Inom utvecklingsarbetet är syftet främst att fokusera på aktiviteter som ska förbättra vårt bemötande, effektivitet och tillgänglighet och samtliga aktiviteter som är planerade under året löper på enligt plan.

Samtliga innovations- och utvecklingsarbeten som förvaltningen har startat upp eller har vidareutvecklat under året har en tydlig koppling till de fem nyttor som finns i den av byggnadsnämnden beslutade strategin, kundcentrerad service, relevant och i framkant, snabbare till lösning, värdeskapande och ändamålsenliga tjänster och förutsägbarhet och förtroende.

Mer detaljerat så har förvaltningen under våren fortsatt arbetet med att förbättra våra tjänster så att det blir ännu mer värdeskapande för våra kunder. Vi har fortsatt utveckla innovationssprinten gentemot hästgårdar och tagit nästa steg och tagit fram ett pilotprojekt "Framtidens tillsyn på hästgårdar". Vi ska testa och utvärdera ett nytt arbetssätt för tillsyn för att spara tid för verksamheten och medarbetare samt pengar för våra kunder. Vår ambition är att dra lärdomar av piloten och implementera brett på fler tillsynsområden.

Förvaltningen har också startat upp ett projekt där vi i samverkan med kund ska komma fram till hur vi ska kommunicera om våra avgifter på ett sätt som passar och förstås av kunden. Vi har implementerar självservice för entreprenörer och hygieniska verksamheter med inspiration från tidigare innovationssprint självdeklaration för tandläkare. Vi har också förbättrat användarvänligheten med surfplattor på fält för en mer digital och effektiv tillsyn. I maj kommer vi att även påbörja en innovationssprint för att effektivisera tillståndsprocessen för serveringstillstånd för att öka andelen kompletta ansökningar.

Vidare har förvaltningen fortsatt utvecklingen av en AI lösning inom bygglovsenheten för att göra det lättare för den sökande att skicka in en komplett ansökan för att ansökningsprocessen ska vara så smidig och enkel som möjlig. Projektet som delvis finansieras med hjälp av medel från den statliga myndigheten Vinnova är en del inom vårt utvecklingsområde, framtidens prövning och projektet förväntas vara klart hösten 2024. Vi har också påbörjat projektet att vidareutveckla AI lösningen så att den även kan hantera mer komplexa delar i en bygglovsansökan. Även det här projektet är delfinansierat av en statlig insats, smart built environment och ska

vara genomfört i slutet på hösten 2024.

Planen för 2024 är även att starta upp ytterligare tre projekt, effektivisera handläggningen av rapportering av köldmedier, använda BIM i bygglovsprocessen och med hjälp av AI automatisera maskningen av sekretessuppgifter vid utlämning av allmänna handlingar. För samtliga tre projekt har förvaltningen ansökt av statliga medel och beroende på om vi får beviljat medel eller inte så kommer projekten startas upp hösten 2024. Projektet att effektivisera handläggningen av rapportering av köldmedier har vi ansökt om tillsammans med andra miljökontor, vilket vi ser som både ett lärande och en möjliggöra för att kunna fortsätta hålla en hög utvecklingstakt.

Sammanfattningsvis så ser vi att förvaltningen håller en hög takt i innovations- och utvecklingsarbetet och att pågående projekt går enligt plan, men att vi ser en viss risk i att inte ha tillgång till de resurser som kommer att behövas för att kunna fortsätta hålla en hög utvecklingstakt. Vi ser en ökad förståelse hos medarbetarna för vårt innovationsarbete och ett ökat engagemang för arbetet med digitalisering med syftet att göra våra tjänster än mer värdeskapande för vår målgrupp.

2 Ekonomi

2.1 Apriluppföljning drift

Drift (belopp mnkr)

	Jan- April 2023	Jan- April 2024	Avvikelse 2023/2024	Helårs- prognos 2024	Års- budget 2024	Budget- avvikelse 2024	Bokslut 2023
Byggnadsnämnden	-0,5	-0,4	0,1	-1,5	-1,7	0,2	-1,4
Geodata & Bygglov							
Intäkter	8,5	8,5	0,0	25,6	25,0	0,6	25,2
Kostnader	-15,3	-15,6	-0,3	-47,5	-46,5	-1,0	-45,7
Miljö & Hälsoskydd							
Intäkter	4,8	6,0	1,2	19,0	19,9	-0,9	17,3
Kostnader	-10,7	11,3	-0,6	-34,7	-35,8	1,1	-34,1
Periodens resultat	-13,2	12,8	0,4	-39,1	-39,1	0,0	-38,7

2.2 Resultat per april

Resultatet per april jämfört med budget är -0,5 miljoner kronor. Intäkterna är sammantaget något lägre än budgeterat, -0,4 miljoner kronor. De totala kostnaderna ligger nära budget och avviker bara med -0,1 miljoner kronor.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden redovisar ett överskott för perioden på +0,1 miljoner kronor.

Geodata & Bygglov

Geodata och Bygglov redovisar sammantaget ett litet underskott för perioden jämfört med budget på -0,3 miljoner kronor. Både Intäkterna och kostnaderna är något högre än budgeterat för perioden. Intäkterna avviker mot budget med +0,2 miljoner kronor medan kostnaderna avviker med -0,5 miljoner kronor.

Bygglövsverksamheten har ett positivt resultat för perioden. Intäkterna avviker med +0,7 miljoner kronor. Avvikelsen beror dels på högre bygglovsintäkter, men också på intäkter för avdelningens AI-projekt. Ärendeflödet för bygglov ligger på en något högre nivå än för samma period 2023

För Geodata är intäkterna lägre än budget för perioden, -0,5 miljoner kronor. Ärendeflödet för kartunderlag och nybyggnadskartor är högre än budgeterat för perioden, medan ärendemängden för lägeskontroller och utstakningar är lägre än väntat. Det är för de två senare ärendetyperna vi ser den största avvikelsen mot budget för perioden.

Avvikelsen för kostnaderna förklaras främst av något högre sammantagna personalkostnader än budgeterat för perioden samt kostnader för AI-projekt som finansieras med externa medel från Vinnova.

Miljö & Hälsoskydd

Jämfört med budget för perioden redovisar miljö- och hälsoskyddsverksamheten ett litet underskott om -0,3 miljoner kronor. Intäkterna avviker med -0,6 miljoner kronor, vilket är betydligt lägre än avvikelsen för 2023 som var -1,5 miljoner kronor. Att intäkterna avviker är normalt för verksamheten och perioden. En av orsakerna är säsongsvariationer och när det är lämpligt att utföra viss typ av tillsyn. Personalkostnaderna och de övriga kostnaderna är i balans med budget för perioden och avviker sammantaget bara med +0,3 miljoner kronor.

Tillsyn och prövning enligt alkohollagen med flera lagar är i balans för perioden, både för Kungsbacka och Mölndals stad.

2.3 Utfall för perioden jämfört med samma period 2023

Jämfört med samma period 2023 är de totala intäkterna 1,2 miljoner kronor högre medan de totala kostnaderna ökat med 0,8 miljoner kronor.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden redovisar något lägre kostnader än för samma period 2023. Det är i första hand kostnaderna för arvoden som minskat. Den främsta orsaken till detta är att ett antal utbildningsinsatser främst för nya ledamöter och ersättare genomförts under 2023 till följd av ny mandatperiod vilket innebar ökade kostnader.

Geodata & Bygglov

Geodata- och bygglovsverksamheten redovisar sammantaget något högre nettokostnader än för samma period föregående år, +0,3 miljoner kronor. De sammantagna intäkterna är nästan exakt lika stora som föregående år, men för 2023 redovisade både Bygglov och Geodata högre intäkter än budgeterat. De sammantagna kostnaderna avviker endast med +0,3 miljoner kronor.

Miljö & Hälsoskydd

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten redovisar sammantaget lägre nettokostnader, +0,6 miljoner kronor, för perioden jämfört med samma period 2023. Intäkterna är 1,2 miljoner kronor högre och kostnaderna 0,6 miljoner kronor högre.

Det är i första hand tillsynsavgifterna som ökat jämfört med förra året. Intäkterna för miljöbalkstillsynen hör ökat med 0,6 miljoner kronor. Det finns flera orsaker till ökningen men den största enskilda förklaringen är att verksamheterna kommit i gång tidigare med tillsynsarbetet än föregående år. Intäkterna för Serveringstillstånd har ökat med 0,6 miljoner kronor. Det beror i första hand på att vi ser en helårseffekt av att förvaltningen utför denna prövning och tillsyn för Mölndals stad.

Att förvaltningen utför prövning och tillsyn enligt alkohollagen med flera lagar enligt avtalssamverkan med Mölndals stad är också den främsta anledningen till att kostnaderna ökat jämfört med föregående år. Personal har rekryterats för att utföra detta uppdrag.

2.4 Helårsprognos 2024

Per april är bedömningen att byggnadsnämnden och bygg- och miljöförvaltningen kommer att redovisa en sammantagen budget i balans för 2024. De sammantagna intäkterna och kostnaderna väntas bli något lägre än budgeterat, -0,3 respektive +0,3 miljoner kronor.

Byggnadsnämnden

För Byggnadsnämnden visar prognosen på ett litet överskott på +0,2 miljoner kronor. Överskottet gäller i första hand budget för arvoden.

Geodata & Bygglov

Helårsprognosen för Geodata- och bygglovsverksamheten visar på ett litet underskott jämfört med budget på -0,4 miljoner kronor. Intäkterna väntas vara 0,6 miljoner kronor högre än budgeterat och kostnaderna 1,0 miljoner kronor högre än budget. För bygglov väntas intäkterna vara högre än budgeterat, +1,1 miljoner kronor där 0,6 miljoner kronor avser projektintäkter för AI-projekt och resterande belopp något högre bygglovsintäkter. För Geodata väntas intäkterna avvika mot budget med -0,5 miljoner kronor, främst på grund av lägre ärendeinflöde för utstakningar och lägeskontroller än budgeterat.

De totala kostnaderna väntas vara 1,0 miljoner kronor högre än budgeterat. Det är i första hand personalkostnaderna för geodataverksamheten som väntas avvika mot budget. Förvaltningen ser en stor efterfrågan och ett stort behov av geodataverksamheten och arbetar därför för att utöka och stärka enheten.

Miljö & Hälsoskydd

Helårsprognosen för Miljö & Hälsoskyddsverksamheten visar på ett litet överskott på +0,2 miljoner kronor. Intäkterna väntas avvika med -0,9 miljoner kronor och kostnaderna med +1,1 miljoner kronor.

Intäkterna och tillsynen för den styrda förhandsdebiterade miljöbalktillsynen väntas vara i balans med budget och tillsynsplanen. Intäkterna för den händelsestyrda och behovsprioriterade efterhandsdebiterade tillsynen och prövningen enligt miljöbalken väntas avvika mot budget med -0,6 miljoner kronor. Den främsta orsaken till avvikelsen är att verksamheten kommer att ha lägre bemanning än planerat under delar av året, vilket innebär att planerad tillsyn behöver flyttas framåt i tiden. Intäkterna för livsmedelstillsyn väntas avvika med -0,2 miljoner kronor. Det är budget för uppföljande besök som väntas avvika.

Intäkterna för tillsyn och prövning enligt alkohollagen med flera lagar väntas avvika med -0,1 miljoner kronor för Kungsbacka och vara i balans med budget för Mölndals stad. Det är de årliga avgifterna för tobak, folköl och receptfria läkemedel som står för avvikelsen.

Kostnaderna väntas vara lägre än budgeterat med +1,1 miljoner kronor på grund av lägre bemanning än planerat. Men när det gäller bemanningen är prognosen osäker och beror på hur pågående rekryteringar faller ut.

Osäkerheter i prognosen

Eftersom förvaltningens verksamheter i hög utsträckning är avgiftsfinansierade och beroende av efterfrågan i form av ärendeingång finns alltid en viss osäkerhet i intäktsprognoserna. Våra verksamheter är också beroende av att vi har tillräckligt med personal för att hantera planerade och inkommande ärenden och våra möjligheter att snabbt ställa om till ökad eller minskad ärendemängd är begränsad. Om vi saknar personal behöver vi flytta fram planerad tillsyn och riskerar avgiftsreduktioner för bygglovsavgifterna om vi inte kan hålla lagstadgade handläggningstider.

Både intäkterna och kostnaderna för AI-projektet kan bli högre då förvaltningen även beviljats medel av smart built environment för en fortsättning av pågående AI-projekt. I prognosen per april är bara intäkter och kostnader för fas 1 inräknade eftersom det finns en viss osäkerhet om projektet. Förvaltningen har också sökt finansiering för tre andra utvecklingsprojekt och avvaktar beslut om projekten beviljas eller inte.

En utökning av geodataverksamheten pågår. I nuläget är inte alla tjänster finansierade fullt ut, men kalkylen är att geodata är en del i det centrala utvecklingsprogrammet Framtidens samhällsservice och därigenom får viss finansiering.

2.5 Apriluppföljning investeringar

Investeringar (belopp mnkr)

	Bokslut 2023	Utfall Jan- Apr 2024	Helårsprog nos 2024	Årsbudget 2024	Avvikelse 2024
<i>Löpande årliga investeringar</i>					
Utgifter	-0,2	0	-0,3	-0,3	0,0
<i>Övriga investeringar</i>					
Utgifter					
Inkomster					
<i>Reinvesteringar</i>					
Utgifter					
<i>Lokalinvesteringar</i>					
Utgifter					
Inkomster					
<i>Exploatering</i>					
Utgifter					
<i>Investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet</i>					
Utgifter					
Inkomster					
Netto	-0,2	0	-0,3	-0,3	0,0

Löpande årliga investeringar

Nämndens budget för löpnade årliga investeringar på 255 000 kronor används för nyinvestering och reinvestering av i första hand olika typer av mätinstrument som används vid tillsyn, kontroll eller mätuppdrag. Under perioden januari till april har inga investeringar gjorts.

Förvaltningen har behov av att investera i ny utrustning och vi räknar med att genomföra investeringar under våren och hösten. Det är Mätningseenheten som aviserat investeringsbehov. Per april är därför prognosen för helåret att vi kommer att använda budgeten för 2024.